



OBČINA AJDOVŠČINA

Župan

Cesta 5. maja 6a
5270 Ajdovščina
t / 05 36 59 110
e / obcina@ajdovscina.si
w / www.ajdovscina.si

Številka: 41032-4/2023

Datum: 6. 1. 2023

Občinski svet Občine Ajdovščina

Zadeva: Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023

Predlagatelj: Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina

Gradivo pripravil: Ljudska univerza Ajdovščina
Oddelek za družbene zadeve

Pristojno delovno telo: Odbor za družbene zadeve

6. točka 3. redne seje Občinskega sveta Občine Ajdovščina

Predlagam, da Občinski svet Občine Ajdovščina na 3. redni seji, dne 26.1.2023, obravnava in sprejme sklep

Na podlagi 51. člena Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS št. 6/18 in št. 189/20-ZFRO) in 18. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 79/22) je Občinski svet Občine Ajdovščina na svoji 3. seji dne ____ sprejel naslednji

sklep

Sprejme se Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023, s katerim so določeni programi, ki se financirajo iz sredstev proračuna Občine Ajdovščina. Za izvedbo programa se Ljudski univerzi Ajdovščina v letu 2023 zagotovi 71.000,00 €.

Tadej Beočanin, l. r.
župan,

Obrazložitev

1. Pravni temelj

Občina Ajdovščina je ustanoviteljica Ljudske univerze Ajdovščina. Na podlagi 59. člena Zakona o izobraževanju odraslih se iz sredstev lokalnih skupnosti zagotavljajo sredstva za:

- prostore in opremo za izvajanje izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti, ki so v javnem interesu lokalne skupnosti,
- investicije in investicijsko vzdrževanje,
- izvedbo letnega programa izobraževanja odraslih, ki ga sprejme lokalna skupnost,
- materialne stroške za obratovanje za izvajanje programa osnovne šole za odrasle.

2. Razlogi za sprejem ter cilji in pogloblitve rešitve:

Samoupravna lokalna skupnost zaradi ustvarjanja pogojev za izobraževanje odraslih in drugih dejavnosti, pomembnih za razvoj in kakovost življenja njenih prebivalcev, sprejme letni program, v katerem se opredelijo:

- cilji in kazalniki na letni ravni,
- ukrepi po področjih (programi),
- obseg sredstev, ki se zagotovijo v proračunu za izvajanje letnega programa,
- način spremljanja izvajanja letnega programa.

Za pokrivanje potreb na področju izobraževanja odraslih se bodo v letu 2023 Ljudski univerzi Ajdovščina zagotavlja sredstva za tiste programe, ki so v javnem interesu občine: Program za mlade - Z roko v roki za boljši jutri, Programi za dvig jezikovnih kompetenc: Tuji jeziki in Slovenščina za tujce, Programi za dvig digitalnih kompetenc, Večgeneracijski center, E-druženje, Program ZA VAS, Program Aktivno druženje vasi, Učni center Brje.

3. Ocena finančnih in drugih posledic sprejema sklepa:

V proračunu Občine Ajdovščina za leto 2023 so na postavki 19003 zagotovljena potrebna sredstva za izvedbo LPIO.

Tadej Beočanin, l. r.
župan,

POROČILO:

Na seji dne 11. 1. 2023 je Odbor za družbene zadeve obravnaval Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023 in sprejel

pozitivno mnenje k Letnemu programu izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023, zato predlaga, da ga občinski svet sprejme.

Datum: 12. 1. 2023

Predsednik odbora
Vilko Brus, l.r.
Po pooblastilu dne 3. 1 .2023
Sandi Bačar, l.r.

Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023



Ajdovščina, 5. januar 2023

Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023



Pripravila

Ljudska univerza Ajdovščina

Zanjo

Eva Mermolja, direktorica

Vsebina

Uvod	7
Strokovna izhodišča.....	8
Programi in dejavnosti	9
Program za mlade: Z roko v roki za boljši jutri	9
Programi za dvig jezikovnih kompetenc.....	10
Tuji jeziki.....	10
Slovenščina za tujce.....	10
Programi za dvig digitalnih kompetenc.....	11
Večgeneracijski center	12
E-druženje.....	14
Program ZA VAS.....	15
Aktivno druženje vasi	15
Učni center Brje.....	16
Potrebna sredstva za izvedbo LPIO	17

Uvod

Danes se zelo intenzivno soočamo s številnimi spremembami, zlasti na demografskem, ekonomskem, tehnološkem in na okoljskem področju. Izobraževanje odraslih ima pri premagovanju izzivov na omenjenih področjih izredno pomembno oz. ključno vlogo; zato morajo biti vseživljenjskega učenja in izobraževanja deležni vsi ljudje – brez izjeme. **Enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar** je tudi 4. cilj Agende za trajnostni razvoj do 2030, dokumenta, ki je postal nov univerzalen standard za razvoj. Tudi na nacionalnem nivoju v Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 je med cilji, ki jih je potrebno uresničiti na področju izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji zapisano 1) **Povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje** ter 2) **Zvišati raven temeljnih zmožnosti in izboljšati splošno izobraženost odraslih**.

Zeleno. Trajnostno. Digitalno.

Tri besede, ki imajo posamezno ali skupaj za razvoj današnjega sveta izredno velik pomen. Če želimo, da se človeštvo kakovostno sooča z izzivi, predvsem z demografskimi, ekonomskimi, tehnološkimi in okoljskimi, mora izobraževanje odraslih v veliki meri zasledovati cilje in vsebine, vezane na zeleno, trajnostno in digitalno.

Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj (v nadaljevanju: VITR) je vseživljenjski proces. Učeče se **opolnomoči z znanjem, spretnostmi, vrednotami in stališči, ki jim omogočajo sprejemanje informiranih odločitev ter odgovorno delovanje za okoljsko celovitost, gospodarsko uspešnost in pravično družbo, ki krepi moč in vlogo ljudi vseh spolov, za sedanje ter prihodnje generacije, obenem pa spoštuje tudi kulturno raznolikost**. VITR je prepoznan kot ključni dejavnik pri doseganju vseh 17 ciljev trajnostnega razvoja Agende in dosega svoj namen s preoblikovanjem družbe¹. Ciljem trajnostnega razvoja pa sledi tudi Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji. Med drugim v prvi prednostni nalogi Inovacijska družba znanja navaja, da bodo vlaganja osredotočena tudi na dvig digitalne vključenosti in digitalnih kompetenc. Le-to pa pomeni, da bodo med drugim **izboljšali digitalno pismenost prebivalstva, še posebej tistih skupin, za katere analiza stanja digitalne vključenosti pokaže največji primanjkljaj, ter aktivneje spodbujali varno uporabo digitalnih tehnologij, interneta in digitalnih javnih storitev** (e-storitve za državljane in podjetja, e-vključenost, e-učenje, idr.) ter promovirali digitalizacijo javnih storitev. Slednja vlaganja pa so skladna tudi s strategijo Digitalna Slovenija 2030. Digitalna preobrazba družbe pa je poleg gospodarstva in javne uprave bistvenega pomena za dolgoročni razvoj in konkurenčnost Slovenije.

In prav tem trem besedam – zeleno, trajnostno in digitalno – smo v Letnem programu izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina za leto 2023 (v nadaljevanju LPIO) namenili veliko pozornosti. **LPIO za leto 2023 namreč vključuje predvsem zelene, trajnostne in digitalne vsebine ter zasleduje temu primerne cilje**. Ljudska univerza Ajdovščina se bo kot sodoben izobraževalni center za odrasle v letu 2023 s številnimi programi, dejavnostmi in aktivnostmi naravnala zeleno, trajnostno in digitalno.

¹ Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj: kažipot: #VITRza2030. (2022). [Pariz] : UNESCO; Ljubljana: Slovenska nacionalna komisija za UNESCO. Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/VITR_za_2030.pdf (pridobljeno: 1. 12. 2022).

Strokovna izhodišča

Zakon o izobraževanju odraslih (Ur. l. RS, št. 6/18) samoupravni lokalni skupnosti **zaradi ustvarjanja pogojev za izobraževanje odraslih in drugih dejavnosti, pomembnih za razvoj in kakovost življenja njenih prebivalcev, nalaga sprejetje letnega programa** (LPIO).

Programi, ki smo jih vključili v LPIO, izhajajo iz prepoznanih potreb okolja in strateških ciljev zavoda, občine, nacionalnih in evropskih temeljnih dokumentov, ki so povezani z dejavnostjo izobraževanja odraslih. Poleg že v uvodu omenjenih evropskih in nacionalnih dokumentov (Resolucija o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 (v nadaljevanju ReNPIO 2022–2030), Agenda za trajnostni razvoj do 2030, Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, VITR za 2030), pa izpostavimo še naslednje temeljne dokumente na lokalni ravni:

- Strategija za mlade v občini Ajdovščina 2019–2023,
- Strategija razvoja občine Ajdovščina do leta 2030,
- Razvojni načrt 2019–2025 (Ljudska univerza Ajdovščina).

Zakon določa tudi okvirno vsebino LPIO (51. člen), ki naj smiselno opredeli vsaj vsebine, določene v drugem odstavku 44. člena tega zakona. Te so cilji in kazalniki na letni ravni, ukrepi po prednostnih področjih, obseg sredstev, način spremljanja izvajanja letnega programa.

Prednostna področja ReNPIO 2022–2030 so:

1. splošno neformalno izobraževanje odraslih,
2. izobraževanje za pridobitev izobrazbe,
3. strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela,
4. raziskave in razvoj,
5. dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.

Vsi programi v LPIO se nanašajo na prednostno področje 1 (Splošno neformalno izobraževanje odraslih).

V LPIO so predstavljeni programi, opredeljeni so cilji, ciljne skupine, vsebine, kazalniki in potrebna sredstva za njihovo izvajanje.

Spremljanje izvajanja letnega programa se zagotavlja z letnim poročilom javnega zavoda za izobraževanje odraslih (Ljudske univerze Ajdovščina). Poročilo o LPIO predstavlja del letnega poročila.

ZIO-1 še določa, da občine iz svojih proračunov zagotavljajo javnim organizacijam za izobraževanje odraslih tudi sredstva za izvedbo LPIO, ki ga sprejema občinski svet (59. člen).

LPIO temelji na načelih javnega interesa in sledi ciljem javnega interesa na področju izobraževanja odraslih, kot jih določa ZIO-1 v 4. in 5. členu.

LPIO za leto 2023 s svojimi vsebinami in cilji odgovarja na aktualne potrebe časa in okolja ter ljudi, ki v njem živijo. Le-ta v veliki meri zasleduje cilje trajnostnega razvoja ter digitalne preobrazbe družbe.

Letni program izobraževanja odraslih v občini Ajdovščina pomembno prispeva k zagotavljanju kakovostnih pogojev za izvajanje in razvoj dejavnosti izobraževanja odraslih ter pozitivnim učinkom, ki jih razvito področje izobraževanja odraslih ima na lokalno okolje.

Programi in dejavnosti

Program za mlade: Z roko v roki za boljši jutri

Namen in cilj: Zaradi vse večjih okoljskih izzivov, s katerimi se vsakodnevno in na vsakem koraku srečujemo, želimo mlade s programom Z roko v roki za boljši jutri spodbuditi, da postanejo bolj trajnostno ozaveščeni ter da aktivno pristopijo k preobrazbi sedanje družbe v bolj trajnostno. S svetovanjem za večjo trajnostno ozaveščenost ter z večdnevnim izobraževanjem preko inovativnih pedagoških pristopov želimo učečim se mladim omogočiti, da pridobijo znanja, sposobnosti in veščine, potrebne za trajnostno prihodnost, pa tudi za spremembo vrednot, vedenja in življenjskih navad. S programom za mlade zasledujemo tudi cilje Strategija za mlade Občine Ajdovščina za obdobje 2019-2023.

Cilji programa so naslednji:

- okrepitev kompetenčne opremljenosti mladih,
- razvoj kritičnega mišljenja mladih,
- aktivna participacija mladih pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja,
- sodelovanje in povezovanje mladih z lokalnim okoljem,
- skrb za zdrav način življenja in spodbujanje dobrega počutja mladih,
- zagotavljanje podpornega okolja za mlade in nudenje podpore pri aktivnosti, usmerjenih v reševanje družbenih izzivov,
- izboljšanje pogojev za socialno vključenost mladih.

Opis programa in načrtovanih aktivnosti: Skupina mladih se bo preko Erasmus+ KA1 udeležila mobilnosti v tujini, vezana na trajnostni razvoj. Znanje in izkušnje, pridobljene na mobilnosti, pa bo v okviru programa Z roko v roki za boljši jutri prenesla na sovrstnike v lokalno okolje. Ta prenos znanja bo potekal najprej na manjšo skupino mladih, in sicer preko sklopa večdnevnih delavnic na temo trajnostnega razvoja, tj. varčnega in do okolja prijaznega življenja, sonaravnega bivanja in trajnostne energije. Ta skupina mladih pa bo, opremljena z novim znanjem, v sodelovanju z lokalnim okoljem in partnerji organizirala tridnevni tabor v naravi. Na taboru bodo pridobljeno znanje, sposobnosti in veščine, potrebnih za trajnostno prihodnost, prenesli na ostale sovrstnike, na večje število mladih iz lokalnega okolja, pa tudi širše.

Vzporedno s tem bo vse leto potekalo tudi svetovanje mladim za večjo in boljšo trajnostno ozaveščenost.

Ciljna skupina: Mladi, stari med 15 in 34 let.

Število udeležencev: 50

Trajanje programa: Delavnice (v obsegu 25 ur) se bodo zvrstile v spomladanskih mesecih. Tridnevni tabor bo izveden v času poletnih počitnic, torej julija oziroma avgusta. Svetovanje se bo izvajalo celo leto.

Število ur programa: 110

Programi za dvig jezikovnih kompetenc

Tuji jeziki

Namen in cilji: Program Osnovni jezikovni tečaji bo udeležencem omogočal pridobivanje temeljnih kompetenc, ki krepijo besedilne spretnosti, med katere sodijo tudi komunikacija v tujih jezikih ter kulturna zavest in izražanje. Cilj programa je izboljšanje jezikovnega izražanja v tujem jeziku, ki je med ranljivimi ciljnimi skupinami na precej nizkem nivoju. S poznavanjem osnov tujega jezika bodo udeleženci pridobili samozavest pri komunikaciji s turisti, ki pridejo v Vipavsko dolino kakor tudi izboljšali komunikacijo na potovanjih v tujini ali čezmejnih nakupih.

Opis programa in načrtovanih dejavnosti: Izvajali bomo tuje jezike, po katerih smo imeli v preteklih letih večja povpraševanja: angleščino, italijanščino, nemščino, francoščino in ruščino ali španščino. Preko programa Osnovni jezikovni tečaji bomo zagotovili zgolj osnovno raven opismenjevanja, in sicer A1/1 (20 ur) ter A1/2 (20 ur). Programe bomo izvajali kombinirano – v živo ter on-line za udeležence, ki jim učenje na daljavo bolj ustreza (večja oddaljenost od Ajdovščine, pomanjkanje časa, mame samohranilke, bolni udeleženci ...).

Ciljna skupina: Odrasli iz ciljnih skupin z manj priložnostmi, in sicer manj izobraženi, brezposelni in starejši, ki se težje vključujejo v vseživljenjsko izobraževanje. Ciljna skupina ima predvidoma slabše razvite splošne kompetence, poleg tega je tudi finančno omejena, kar predstavlja dodatno oviro za dostop do izobraževanj in usposabljanj.

Število udeležencev: 80

Trajanje programa: 20 ur na program.

Število ur programa skupaj: 180

Slovenščina za tujce

Slovenščina za albansko govoreče ženske in osnovnošolce

Namen in cilji: Običajno velja, da so matere priseljencev tiste, ki v celoti poskrbijo za svoje otroke, saj so možje v službi ter pogosto odsotni po cele dneve. Skrb za otroka pa vključuje tudi stike z javnimi institucijami, kot so šola, vrtec, zdravstveni dom, knjižnica, nakupovanja ipd. Zato bodo cilji programa usmerjeni v opolnomočenje udeleženk za lažje vključevanje v lokalno okolje. Udeleženke bodo pridobile znanje prenašale na svoje otroke in jim tako pomagale pri socialnem vključevanju. Del programa je namenjen albansko in makedonsko govorečim osnovnošolcem, ki v občini Ajdovščina obiskujejo osnovno šolo, cilj pa pridobitev temeljnega znanja slovenščine za aktivno spremljanje pouka v osnovni šoli ter razvijanje učnih navad za večjo uspešnost v šoli.

Opis programa: Program je razdeljen na 10 tematskih sklopov, ki se med seboj prepletajo.

Tematski sklopi so:

- Osebna identiteta (ime, naslov, rojstni podatki, narodnost, poklic, vera, interesi, osebni dokumenti, vljudnostne fraze pozdrava ipd.)
- Družina in dom (družinski člani, odnosi med njimi, navade, stanovanje, prostori, oprema, bivalno okolje itd.)
- Šola in vrtec (osnovna komunikacija z vzgojitelji in učitelji, šolski predmetnik, govorilne ure, pisanje opravičila, ocenjevanje, pomoč otroku pri socializaciji v tujem okolju itd.)

- Pomoč otrokom pri šolskih aktivnostih (metode učenja, učenje preko igre, učni tipi, pomen branja otrokom v zgodnjem otroštvu ipd.)
- Skrb za telo in zdravje (deli telesa, počutje, higiena, zdravje, bolezni, zdravstvene storitve, obisk zdravstvenega doma, prva pomoč itd.)
- Hrana in pijača (nakupovanje v trgovini in na tržnici, recepti, naročanje v restavraciji itd.)
- Javne institucije (pošta, telefon, banka, policija, obisk knjižnice, servisi in storitve itd.)
- Hobiji in prosti čas (zabava, hobiji, šport, kulturne ustanove, prostočasne aktivnosti namenjene otrokom, pisanje vabila za otrokov rojstni dan ipd.)
- Nabava (trgovine, cene, plačilo, denar, merske enote, oblačila in obutev, plačevanje položnic ipd.)
- Poklici in brezposelnost (spoznavanje možnosti zaposlitve v Občini Ajdovščina, zaslužek, problemi brezposelnosti, obisk zavoda za zaposlovanje ipd.)

Pri urah se bodo uporabljale naslednje metode: razlaga, pogovor, izmenjava mnenj, izkustveno učenje (obiski javnih institucij v Občini Ajdovščina), igra vlog (pogovorne ure v šoli, razgovor na delovno mesto, pri zdravniku ipd.). Veliko se bomo posluževali učenja na terenu (obisk knjižnice, zdravstvenega doma, šole, vrtca, trgovine, tržnice, Zavoda RS za zaposlovanje ipd.). Pri prvih urah bomo imeli kulturno mediatorko, ki govori jezik udeleženk.

Ciljna skupina: Matere albanskih in makedonskih otrok, ki v občini Ajdovščina obiskujejo vrtec ali osnovno šolo, ter albansko in makedonsko govoreči osnovnošolci, ki v občini Ajdovščina obiskujejo osnovno šolo.

Število udeležencev: 16-24 odraslih, 16-40 osnovnošolskih otrok

Število ur skupaj: 160 ur (2 izvedbi po 60 ur in dve izvedbi po 20 ur)

Programi za dvig digitalnih kompetenc

Namen in cilji: V Sloveniji je raven osnovnih digitalnih spretnosti in znanj prebivalcev nižje, kot bi si želeli. Le-ta je pod povprečjem EU. Podatki za leto 2022 glede na DESI indeks (Indeks digitalnega gospodarstva in družbe – Digital Economy and Society Index) namreč kažejo, da kar 46 odstotkov odraslih v Sloveniji v starosti od 16 do 74 leta nima osnovnih digitalnih veščin. Osnovne digitalne kompetence pa so ključnega pomena za izobraževanje, delo in aktivno participacijo ljudi v družbi. Več vlaganj v dvig digitalne vključenosti in digitalnih kompetenc pa je predvideno tudi po Programu evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji pod prednostno nalogo 1: Inovacijska družba znanja, ter v skladu s strategijo Digitalna Slovenija 2030.

Namen programov za dvig digitalnih kompetenc je razvijanje splošne digitalne pismenosti ljudi. Opolnomočenje ciljne skupine na področju digitalne pismenosti bo prispevalo k višji stopnji znanja za uporabo digitalne tehnologije in omogočilo višjo stopnjo uporabe digitalnih naprav, interneta in storitev, kot so e-pošta, e-uprava, e-zdravje, e-nakupovanje ipd. To bo pripomoglo k boljši informiranosti ljudi, k njihovem lažjemu komuniciranju in enakovrednemu vključevanju v današnjo digitalno družbo ter hkrati k zmanjševanju razkoraka v digitalni pismenosti med generacijami.

Opis programa in načrtovanih aktivnosti: V okviru programa bomo izvedli tako programe za dvig osnovnih digitalnih kompetenc in nadgradnjo le-teh kot tudi programe, kjer bomo udeležencem s slednjega področja nudili tedensko pomoč in podporo.

Na tečajih osnovnega računalniškega opismenjevanja bodo udeleženci spoznali način uporabe osnovnih funkcij osebnega računalnika, zgradbo in delovanje računalnika, se seznanili s sodobno programsko opremo in se usposobili za njeno uporabo ter se naučili osnovnih funkcij programa Word, Interneta in elektronske pošte. Izvedli bodo tudi krajše delavnice uporabe pametnih telefonov, kjer bodo udeleženci spoznali temeljne funkcije pametnega telefona in jih praktično preizkusili ter se seznanili z osnovnimi aplikacijami in se naučili upravljati z njimi.

Nadaljevalni digitalni tečaji pa bodo modularno zasnovani. Njihova vsebina bo vezana na pridobitev praktičnih znanj za samostojno uporabo digitalnih javnih storitev, kot so uporaba e-banke, e-zdravnik, e-uprava ...

Pri usvajanju digitalnih kompetenc bomo udeležencem nudili tudi dodatno pomoč in podporo, in sicer na dva načina:

- preko tedenskih Računalniških uric, kjer bodo udeleženci v manjši skupini svoje znanje dodatno poglobljali na prepoznane aktualne teme, kot npr.: uporaba Googlovih aplikacij, QR kode ...;
- preko dodatne individualne pomoči pri pridobivanju računalniškega znanja, kot npr. MS Teams, Digitalno potrdilo, Gospodar zdravja, SI-PASS.

Ciljna skupina: Odrasli, ki nimajo osnovnih digitalnih kompetenc ali pa so le-te slabše razvite; odrasli iz ranljivih ciljnih skupin, ki se pogosto znajdejo na robu družbe ali pa se manj oziroma težje vključujejo vanjo: manj izobraženi, brezposelni, starejši in priseljenci.

Število udeležencev: 70

Trajanje programa: Program se bo izvajal celo leto.

Trajanje programa: 20 ur na program

Število ur programa skupaj: 140

Večgeneracijski center

Namen in cilji: Medgeneracijsko učenje in izobraževanje temelji na medgeneracijskem sodelovanju in povezovanju. Je praksa, ki združuje ljudi različne starosti z namenom, da bi se skupaj učili in razvijali novo znanje in veščine, medsebojno spoštovanje in razumevanje. Znanje med njimi kroži v različne smeri – od starejših k mlajšim in obratno, od mlajših k starejšim.

Na Ljudski univerzi Ajdovščina smo v preteklih letih razvijali, oblikovali in načrtovali številne medgeneracijske programe, predvsem v okviru dveh projektov: Večgeneracijskega centra Goriške – svetla stran življenja, ki je bil del regionalnega Večgeneracijskega centra v Goriški regiji (v letu 2022 so se zaključile še zadnje projektne dejavnosti), ter Centra medgeneracijskega učenja (v nadaljevanju CMU), ki je del mreže Centrov medgeneracijskega učenja Zveze Ljudskih univerz Slovenije. V letu 2023 CMU praznuje *10. obletnico delovanja*. Jubilej le-tega bomo obeležili z dogodkom, ki bo potekal v sklopu Parade učenja. V letu 2023 bomo omenjena medgeneracijskega projekta združili v enoten Večgeneracijski center (v nadaljevanju VGC), katerega glavni namen bo medsebojna izmenjava različnih znanj in veščin med generacijami, vključevanje različnih generacij v širšo lokalno skupnost, dvigniti kakovost njihovega življenja in graditi medgeneracijsko solidarnost. VGC bo temeljil na prostovoljni udeležbi in delitvi vlog učenja oz. poučevanja med učečimi se in spreminjanju posameznika ter skupnosti. V VGC bomo vključili različne partnerje iz naše občine, ki združujejo različne generacije od šol, vrtcev, domov za starejše občane, društev upokojujencev in ostalih nevladnih organizacij. V prihodnje želimo s prijavo na javni razpis za izvedbo omenjenega programa zagotoviti dodatna evropska sredstva.

Opis programa in načrtovanih dejavnosti: V okviru VGC bodo izvajani skrbno načrtovani in vsebinsko pestri programi medgeneracijskega učenja, ki bodo načrtno povezovali generacije pri izmenjavi znanj in izkušenj v obojestransko korist. Gre torej za načrtovane in organizirane dejavnosti, ki spodbujajo stike, izmenjavo virov in sodelovanje med generacijami. V letu 2023 bomo izvedli sledeče programe:

- klekljanje,
- pletenje,
- francoščina za najmlajše,
- zeliščarske delavnice,
- ustvarjalne delavnice.

VGC se bo pridružil tudi Tednom vseživljenjskega učenja (TVU 2023) in dogodkom znotraj le-tega Paradi učenja. V TVU 2023 bodo sodelovale različne organizacije, društva in krajevne skupnosti, saj je naš cilj TVU približati različnim ciljnim skupinam in generacijam. Medsebojno sodelovanje organizacij je pomembno z vidika promocije učenja v lokalnem okolju in z vidika razvoja ponudbe dejavnosti v mestu. Osrednji dogodek Tednov vseživljenjskega učenja (Parada učenja) se bo odvijal na obnovljenem trgu v središču mesta, kar predstavlja odlično priložnost za oživitev mestnega jedra s povezovanjem raznolikih ciljnih skupin. Parada učenja 2023 bo vključevala stojnice in delavnice z raznolikimi vsebinami, ki bodo sledile konceptu Parade učenja in se približale različnim ciljnim skupinam. Tako se bodo obiskovalci lahko udeležili informativno svetovalnih stojnic, izobraževalno ustvarjalnih delavnic, spremljali bodo dogajanje na odprtem odru in se udeleževali spremljevalnih aktivnosti, ki se bodo odvijale v Ajdovščini. V letošnjem letu nam je bila zaupana priložnost, da organiziramo nacionalno odprtje Tednov vseživljenjskega učenja. Prireditel bo odlična priložnost za povezovanje skupnosti in spoznavanje mesta ter ljudi preko bogatega kulturnega in spremljevalnega programa. Vanj bomo vključili tudi skupine VGC in partnerske organizacije.

V avli Ljudske univerze Ajdovščina bomo z razstavami poskrbeli za popestritev stavbe ter predstavitev znanih in manj znanih umetnikov. Hkrati pa razstave ponujajo tudi priložnost izmenjave znanj in izkušenj med različnimi ciljnimi skupinami. Razstavljali bodo slikarji, fotografi in kiparji iz Ajdovščine ter širše okolice. Obenem bomo dali prostor tudi udeležencem naših študijskih krožkov (pletenje, klekljanje, zeliščarji), da bodo predstavili izdelke, ki so jih ustvarili tekom leta. V letu 2023 se bo zvrstilo 12 razstav na stenah ter hkrati 4 razstave v vitrinah avle na Ljudski univerzi Ajdovščina:

TERMIN RAZSTAVE	RAZSTAVLJAVEC – stena	Razstavljavec – vitrina
26. 12.–20. 1. 2023	Čipkarski krožek Ljudske univerze Ajdovščina	
23. 1.–17. 2. 2023	Vanda Žvanut, DU Ajdovščina	
20. 2.–17. 3. 2023	Mara Marinič	
20. 3.–14. 4. 2023	Fotografsko društvo Venó Pilon	
17. 4.–12. 5. 2023	DU Ajdovščina (razstava v spomin Silveriji Tratnik)	Kulturno umetniško društvo POC
15. 5.– 9. 6. 2023	Razstava likovnega društva pod vodstvom Petra Mignozzija	Razstava udeleženk ŠK Pletenje
12. 6.–7. 7. 2023	Fotografsko društvo Venó Pilon	
10.7.–4. 8. 2023	Društvo Norma	
7. 8.–1. 9. 2023	Društvo upokojencev	
4. 9. –29. 9. 2023	Fotografsko društvo Venó Pilon	Razstava zelišč
2. 10. –27. 10. 2023	Društvo Norma	

30. 10.–24. 11. 2023	Fotografsko društvo Venó Pilon	Kulturno umetniško društvo POC
27. 11.–22. 12. 2023	Prostor za mlade razstavljalce	
26. 12.–19. 1. 2023	Prostor za mlade razstavljalce	

Ciljna skupina programa VGC: otroci, mladostniki, starejši, osebe s posebnimi potrebami, invalidi, zaposleni, brezposelni itd.

Število udeležencev: 60 v programih, po minimalno 500 udeležencev v TVU in na razstavah.

Trajanje programa: Program se bo izvajal celo leto.

Število ur programa skupaj: 260

E-druženje

Namen in cilji: E-druženje je program, ki je namenjen druženju ljudi na daljavo, preko računalnika ali pametnih telefonov. Samo druženje bo prepleteno s tematsko obarvanimi učnimi vsebinami.

Program e-druženje je v prvi vrsti namenjen starejšim osebam, ki so pogosto osamljene; osebam, ki si želijo druženja, ampak so zaradi morebitne bolezni ali drugih ovir prikrajšane za fizične obiske svojih prijateljev, svojcev, znancev, pa tudi za vključitev v različne izobraževalne programe, storitve in dogodke, izvedene na različnih lokacijah v Ajdovščini in njeni okolici. Namen programa e-druženje je preko pogovorov in stalne interakcije vzpostavljati nove socialne stike ter razvijati medsebojno povezovanje in sodelovanje med udeleženci. Preko različnih tematsko obarvanih učnih vsebin bomo krepili njihovo moč za samostojno in uspešno soočanje z različnimi življenjskimi situacijami. S programom e-druženje bomo tako prispevali k večji vključenosti ranljivih skupin v družbo, k večjemu zadovoljstvu in socialni vitalnosti udeležencev.

Opis programa in načrtovanih dejavnosti: V programu e-druženje se bodo udeleženci dvakrat tedensko srečevali preko računalnika ali pametnih telefonov. Vsako srečanje bo vključevalo začetno (miselno in/ali fizično) razgibavanje udeležencev, ki mu bodo sledili sproščeni pogovori na temo, ki je bila dogovorjena na zadnjem srečanju glede na želje in potrebe udeležencev. Moderator bo njihov pogovor povezoval tudi s poučnimi tematsko obarvanimi vsebinami. Udeleženci bodo v programu med drugim delili svoje življenjske zgodbe, prebirali knjige, časopise, revije, pripovedovali šale in anekdote, se srečevali z njim znanimi osebam, poslušali predstavitve dejavnosti različnih nevladnih organizacij, kamor bi se lahko še dodatno vključili ipd.

Ciljna skupina: Ciljna skupina so v prvi vrsti starejši, pa tudi nižje izobraženi, brezposelni, osebe s posebnimi potrebami in druge osebe, ki so zaradi različnih ovir prikrajšane za socialne stike in aktivno vključevanje v družbo.

Število udeležencev: 12 udeležencev na srečanje, skupaj 50 različnih udeležencev letno

Trajanje programa: Program se bo izvajal celo leto, in sicer dvakrat tedensko po eno uro.

Število ur program: 100

Program ZA VAS

Namen in cilji: Odrasli se pri vključevanju v izobraževanje srečujejo z nešteti ovirami (pomanjkanje časa in sredstev, nizka motivacija, oddaljenost od izobraževalnega središča itd.). Program Za vas je zasnovan prav z namenom približevanja vseživljenjskega učenja različnim ciljnim skupinam tudi izven mestnega središča. Lokalna skupnost predstavlja pomemben del identitete posameznika. Učenje v skupnosti je pomembno zaradi delovanja v skupno dobrobit, močne skupinske identitete ter dejavne udeležbe.

S programom Za vas želimo spodbujati povezovanje in sodelovanje krajanov različnih krajevnih skupnosti, spodbuditi aktivacijo krajevnih skupnosti v smeri trajnostnega razvoja, zagotoviti priložnosti in dostopnosti vsem ciljnim skupinam, tudi tistim z manj priložnostmi, krepiti različne kompetence vseh občanov v občini Ajdovščina.

Posamezne izobraževalne vsebine bomo izvajali po modelu študijskih krožkov. Študijski krožki delujejo po principu spontanega druženja in medsebojnega povezovanja ljudi v kraju, poleg tega pa temeljijo na izvajanju izobraževalnih vsebin, ki izhajajo iz potreb ljudi in potreb kraja. V ospredje bo postavljeno tudi medgeneracijsko učenje, ki pomembno prispeva k osebni in poklicni razvoju ljudi ter lokalnega okolja.

Opis programa in načrtovanih dejavnosti: Program se bo izvajal po posameznih krajevnih skupnostih. Pri pripravi programov, ki se bodo v posamezni skupnosti izvajali, bomo upoštevali želje in potrebe prebivalcev krajevnih skupnosti (Anketa o zagotavljanju potreb in želja v KS občine Ajdovščina 2022). Izobraževalni programi se bodo izvajali v obliki izkustvenega učenja. Vsebine bodo zasnovane tako, da se bosta teorija in praksa povezali. Obravnavane bodo sledeče vsebine: zdrav življenjski slog, ohranjanje naravne in kulturne dediščine, trajnostni razvoj in sonaravno bivanje ipd. Izobraževanja bomo izvedli v obliki programov v obsegu do 20 ur, predavanj, delavnic ali kombinacij navedenega (npr. delavnice in predavanja).

Ciljna skupina: prebivalci krajevnih skupnosti občine Ajdovščina.

Število udeležencev: 80

Trajanje programa: Program se bo izvajal celo leto.

Število ur programa skupaj: 140

Aktivno druženje vasi

Namen in cilji: Aktivno druženje vasi je program, ki aktivno – preko krajših, načrtno zasnovanih in tematsko obarvanih pohodov – povezuje in združuje prebivalce različnih krajevnih skupnosti občine Ajdovščina. Namen programa je spodbuditi posameznike k aktivnemu in zdravemu načinu življenja, h kakovostnemu preživljanju prostega časa in k ostalim prizadevanjem za krepitev in ohranjanje telesne, duševne in delovne svežine. Krajanje različnih generacij se bodo ob spoznavanju lokalnega okolja, kulturne dediščine in preteklosti krajev in ljudi družili, pogovarjali, ustvarjali nove stike, poglobljali obstoječa in razvijali nova znanja, izkušnje in prakse. Tako se bo poleg medgeneracijskega učenja v programu Aktivno druženje vasi razvijalo tudi učenje v skupnosti prakse.

Opis programa in načrtovanih dejavnosti: V programu Aktivno druženje vasi se bodo prebivalci različnih krajevnih skupnosti občine Ajdovščina srečevali enkrat tedensko na prej dogovorjeni lokaciji v Vipavski dolini in se nato odpravili na krajši pohod (dolga do štiri ure). Pohodi ne bodo pomenili le aktivnosti na prostem, ampak bodo načrtno zasnovani in tematsko obarvani. Na poti si bodo ogledali

lokalne znamenitosti in prav slednje jim bo dalo večkrat vedeti, da živijo v okolju, kjer jih možnosti za aktiven in poučen oddih praktično spremljajo na vsakem koraku. Udeleženci bodo na posameznih srečanjih ustvarjali fotografije, jih besedno dokumentirali, ob zaključku programa pa bodo ustvarili video o celoletni izvedbi programa. Namen videa bo, da se tudi ostalim občanom občine Ajdovščina ponudi ideje za aktivno, zdravo in kakovostno preživljanje prostega časa ob spoznavanju lokalne naravne in kulturne dediščine Vipavske doline.

Ciljna skupina: Ciljna skupina so občani občine Ajdovščina, s poudarkom na odraslih udeležencih, ki se jim v času šolskih počitnic pridružijo tudi pripadniki mlajših generacij.

Število udeležencev: do 40 udeležencev na pohod, skupaj 100 različnih udeležencev letno.

Trajanje programa: Program se bo izvajal celo leto, in sicer enkrat tedensko po 3-4 ure.

Število ur programa skupaj: 150

Učni center Brje

Namen in cilji: Čez vse leto bodo potekala usposabljanja s področja pridelave, nabiranja in predelave sadja, zelenjave in zelišč. Vključili bomo tudi nabiranje zdravilnih zelišč in drugih užitnih divjih rastlin, ki jih lahko nato ustrezno pripravimo za uživanje – sušimo, predelujemo in pakiramo. Srečanja bodo namenjena izkustvenemu učenju in spoznavanju uporabe strojev za predelavo sadja, tehnologije predelave različnega sadja, zelenjave in zelišč v različne izdelke, primerne za uživanje in za trg, načinov zagotavljanja kakovosti in potrebnih kemijskih analiz pa tudi spoznavanju postopkov, varstva pri delu ter HACCP načel.

Cilj predavanj in delavnic je, da udeleženci pridobijo teoretična in praktična znanja s področja pridelave in predelave sadja, zelenjave in drugih užitnih rastlin. Pridobljena znanja bodo udeleženci lahko uporabili pri pridelavi in predelavi sadja ter zelišč za lastne potrebe ali pri razvoju kmetijske dejavnosti. Program bo prispeval k večji ozaveščenosti o pomenu lastne pridelave in predelave, možnosti razvoja dejavnosti na kmetiji, dvigu kakovosti preživljanja prostega časa ter prispeval k večji samooskrbi občanov in razvoju dejavnosti na kmetijah.

Opis programa in načrtovanih dejavnosti: Program za leto 2023 je oblikovan glede na prepoznane potrebe in vključuje naslednje vsebine:

- podlage za različne sadne vrste, pogoji uspevanja, gojitvene oblike in razdalje sajenja;
- priprava tal za sajenje različnih sadnih vrst, sajenje, ukrepi po sajenju, nega v prvem letu, cepljenje sadnega drevja in osnove rezi;
- obrezovanje sadnega drevja (glede na možnosti – predvidoma češnje, breskve, marelice, kaki, jabolka);
- obrezovanje in nega oljk;
- spravilo in predelava sadja, ki dozori v poletnih mesecih – marelice, češnje, fige, slive ...;
- spravilo in predelava jesenskih plodov – lešniki, orehi, jabolka, kivi, kaki ...;
- aronija – način in koristi pridelave, lastnosti plodov, načini predelave, trženje produktov iz aronije;
- nabiranje in pridelava zelišč, ustrezno spravilo zelišč (sušenje, predelava, uporaba v različnih produktih), oblikovanje končnih izdelkov za prodajo in trženje;
- užitne divje rastline – nabiranje, prepoznavanje, spravilo in uporaba;
- biodinamično kmetovanje – trajnosten način izrabe prsti, zemljišč in zagotavljanje kvalitete produktov;
- pravnoorganizacijske oblike poslovanja (različne statusne oblike in registracija dejavnosti);

- osnove finančnega poslovanja samostojne dejavnosti – s. p., osebna dopolnilna dejavnost, dopolnilna dejavnost na kmetiji ... (osnovno knjigovodstvo, izdajanje e-računov ...);
- povezovanje ponudnikov izdelkov domače pridelave in predelave Vipavske doline;
- trženje ter priprava izdelkov za prodajo;
- analitika in organoleptična ocena izdelkov;
- HACCP.

Glede na interes in dejanske okoliščine se lahko posamezne vsebine poveže ali dodatno razčleni.

Ciljna skupina: Mali kmetje, vrtnarji in ljubiteljski sadjarji, zeliščarji, ljubitelji sonaravnega bivanja, osebam, ki želijo po izobraževanju pridobiti nacionalno poklicno kvalifikacijo NPK Predelovalec/predelovalka sadja na tradicionalen način in se poklicno ukvarjati s predelavo sadja ter trženjem izdelkov.

Število udeležencev: 200 udeležencev

Trajanje programa: Program se bo izvajal skozi celo leto.

Število ur programa skupaj: 80

Potrebna sredstva za izvedbo LPIO

Naziv programa	Stroški dela	Stroški zunanjih izvajalcev, materiala in storitev	Skupaj vrednost programa
Program za mlade: Z roko v roki za boljši jutri	2.500,00 €	2.800,00 €	5.300,00 €
Programi za dvig jezikovnih kompetenc	6.400,00 €	13.200,00 €	19.600,00 €
Programi za dvig digitalnih kompetenc	3.200,00 €	6.400,00 €	9.600,00 €
Večgeneracijski center	4.200,00 €	6.000,00 €	10.200,00 €
E-druženje	2.000,00 €	2.400,00 €	4.400,00 €
Program ZA VAS	3.600,00 €	4.800,00 €	8.400,00 €
Aktivno druženje vasi	2.200,00 €	1.500,00 €	3.700,00 €
Učni center Brje	3.200,00 €	6.600,00 €	9.800,00 €
SKUPAJ	27.300,00 €	43.700,00 €	71.000,00 €